

Välisüliõpilaste panus Eesti majandusse

Töötamine ja makstud maksud õppeaastal 2020/21

Kadri Rootalu

Statistikaamet, eksperimentaalstatistika tiim

Välisüliõpilased Eestis

- Varasematel aastatel kasvanud tasemeõppe välisüliõpilaste arv vähenes õppeaastal 2020/2021
 - Seda eelkõige bakalaureuse- ja magistriastme üliõpilaste arvelt
- Üliõpilaste arvude vähenemine lõpetajate arvudes 2020. aasta suve seisuga veel ei paista.

Ülesanne

- Tellija: Haridus- ja Noorteamet
- Läbiviija: Statistikaamet
- Kas ja kuidas on välisüliõpilased ja välisvilistlased seotud Eesti tööturuga õppeaastal 2020/21
- Kui palju välisüliõpilased panustavad Eesti majandusse ja tööturule:
 - Eestis töötamisega (sh idufirmades)
 - Tööjõumaksudega
 - Ettevõtlusega
 - Hiljem e-residendiks asumisega

- Raport

https://www.stat.ee/sites/default/files/2022-01/V%C3%A4lis%C3%B5pilaste%20majanduslik%20m%C3%B5ju%202021_0.pdf

- Kokkuvõtlik blogipostitus

<https://www.stat.ee/et/uudised/eelmisel-oppeaastal-oppis-eestis-vahem-valisuliopilasi-aga-nende-maksupanus-kasvas-miljoni-euro-vorra>

Andmed

- Eesti Hariduse Infosüsteem (EHIS)
 - Välisüliõpilane: EHISes näidatud märke alusel
- Töötamise register (TÖR)
 - Töötamine: tööandja poolt registreeritud sissekanne
- Maksudeklaratsioon TSD lisa 1 ja lisa 2
 - Tõise sissetuleku saamine: summad, millelt tööandja on maksnud tulu- ja sotsiaalmaksu
- Äriregistri andmed
 - Kas inimesel on roll mõne ettevõtte juures
- Politsei- ja Piirivalveameti isikut tõendavate dokumentide andmekogust e-residentsuse andmed
- Startup Estonia iduettevõtete nimekiri

Andmed

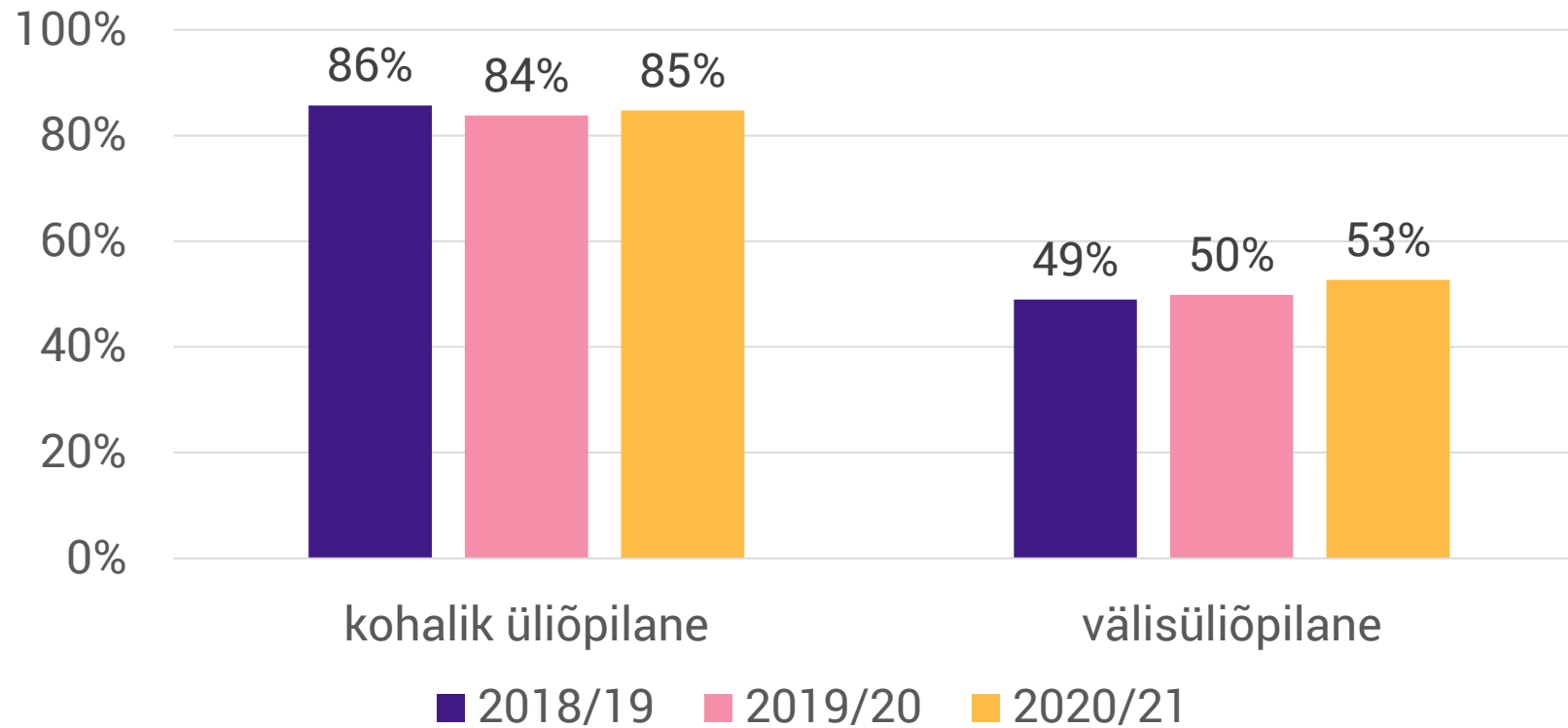
- Õppijad: välisüliõpilased õppeaastatel 2020/2021
- Vilistlased: välisüliõpilastest lõpetajad õppeaastatel 2019/20
- Võrdluseks kohalikud üliõpilased ja ka kaks varasemat õppeaastat

- Töötamine ja töötasu õppimise ajal (õppijad)
- Töötamine ja töötasu lõpetamisele järgneva õppeaasta jooksul (vilistlased)

Andmed

- Üks üliõpilane võib õppida mitmel õppekaval
- Analüüsis tudengid, kellel:
 - on olemas isikukood
 - see isikukood on ka EHISesse sisestatud
 - või on üheselt leitav nime ja sünniaja järgi.
- Analüüsi kaasatud 85% välisüliõpilastest ja -vilistlastest
- Sissetuleku analüüsis ei näidata sisejulgeolekuasutuste töötajaid.

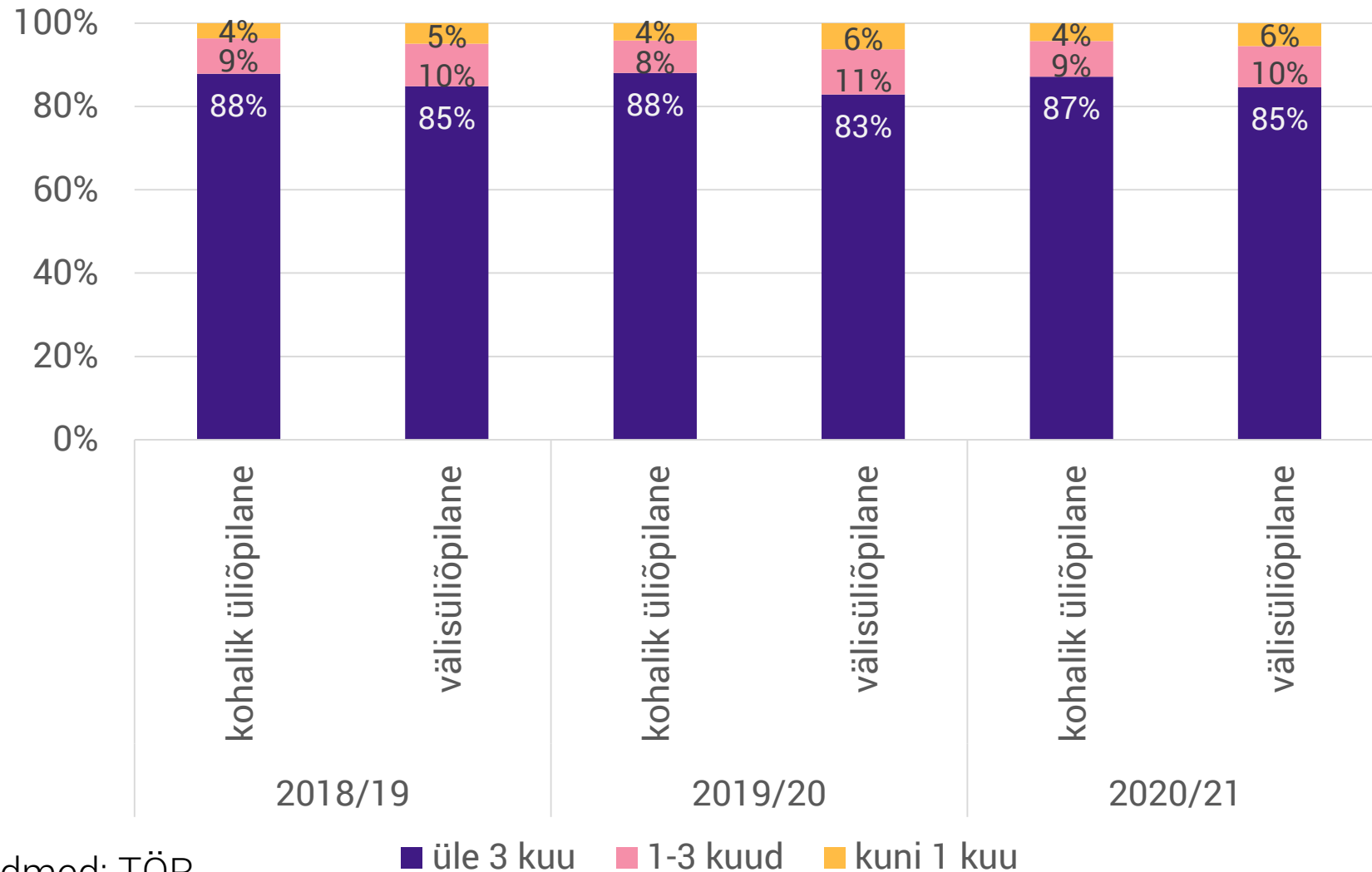
Töötavate üliõpilaste osakaal

Üliõpilased, kes on vaadeldava õppeaasta jooksul töötanud vähemalt ühe korra

Andmed: TÖR

Töötatud päevade arv õppeaasta jooksul

Andmed: TÖR

Töine tulu üliõpilastel

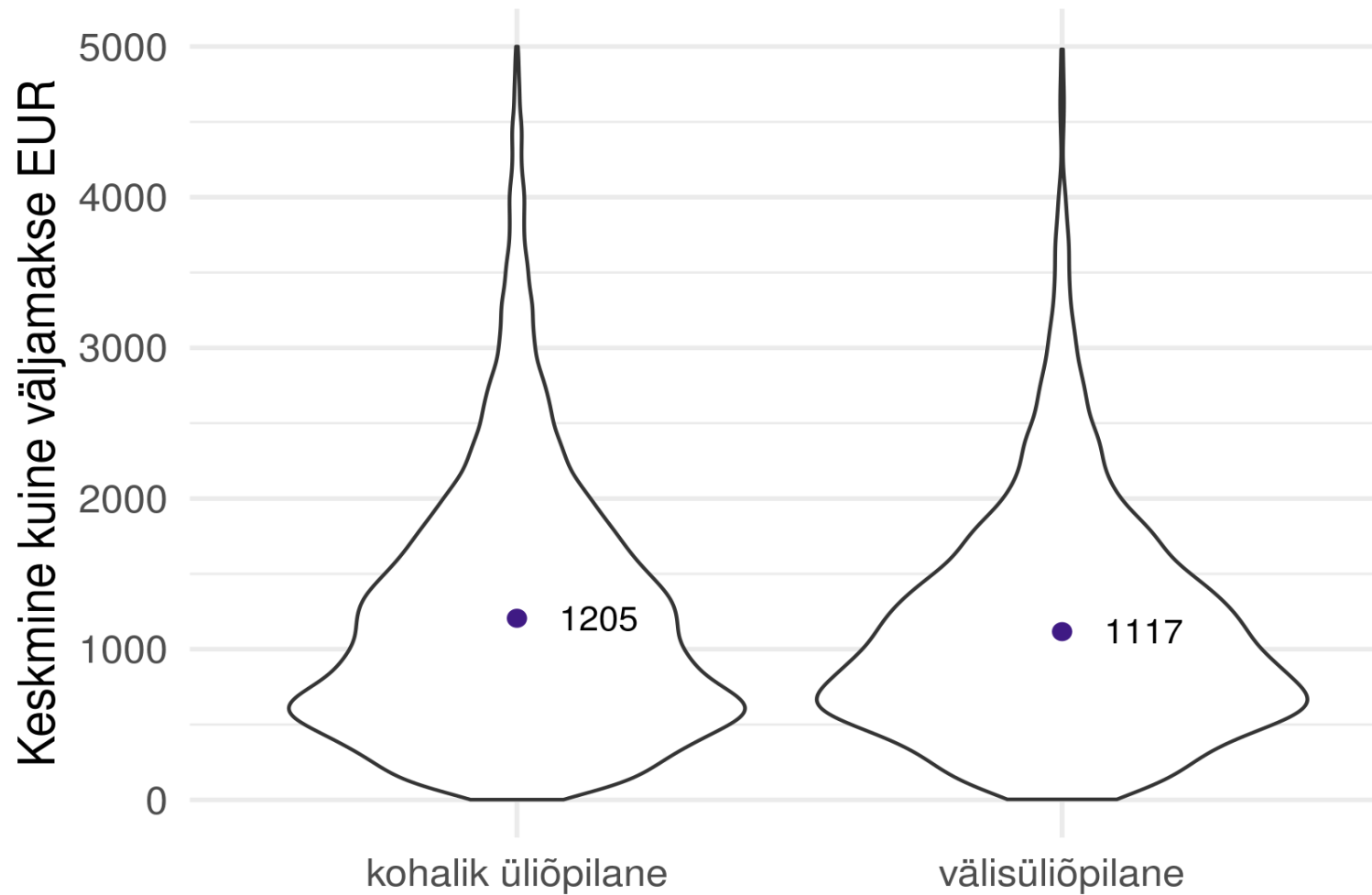
Õppeaasta		Väljamakse suurus	Tulumaks	Sotsiaalmaks	Arv
2018/19	Kohalik üliõpilane	372,4	57,4	123,0	33136
	Välisüliõpilane	18,0	2,6	6,0	2107
2019/20	Kohalik üliõpilane	375,4	59,6	123,9	31341
	Välisüliõpilane	21,0	3,1	7,0	2362
2020/21	Kohalik üliõpilane	401,3	65,0	132,5	32128
	Välisüliõpilane	23,5	3,6	7,8	2281

Andmed: TSD lisa 1 ja lisa 2

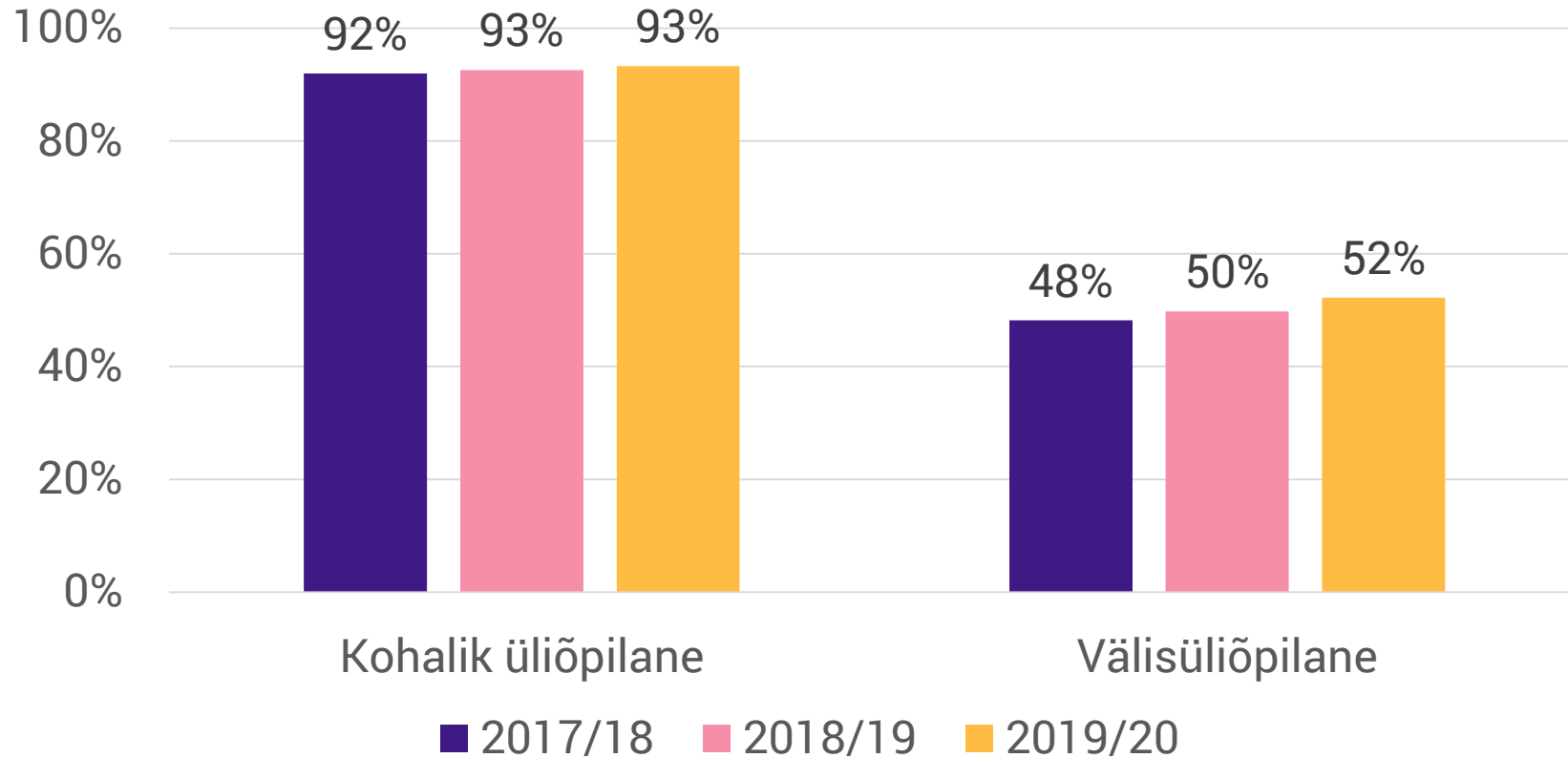
Tööandja tehtud väljamaksete kogusumma ja makstud maksud miljonites eurodes
(brutopalgad)

Period 1. september kuni 31. august

Keskmine kuine väljamakse ja väljamaksete jaotus 2020/2021

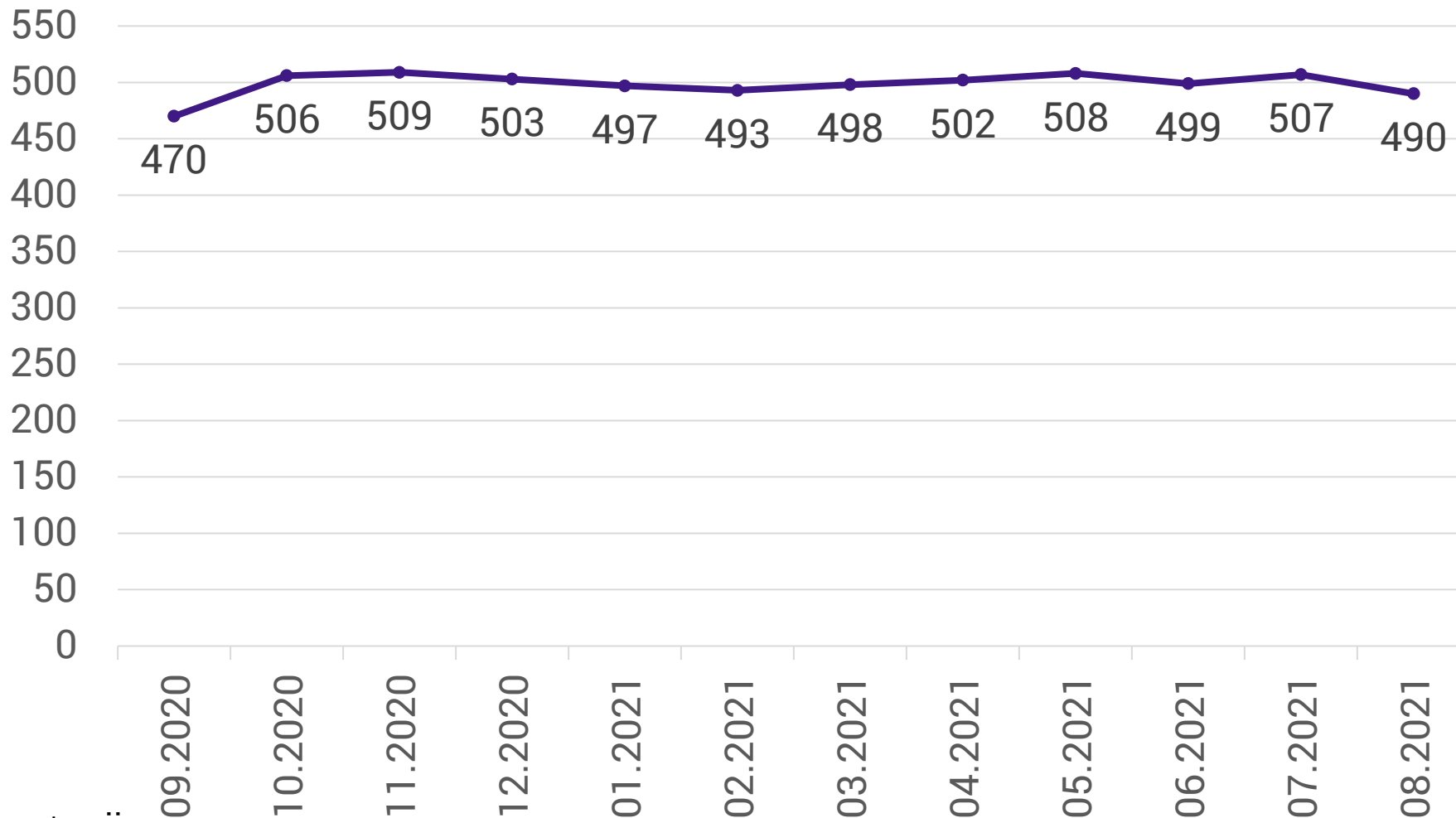
Vilistlaste töötamine lõpetamisele järgneval õppeaastal

Andmed: TÖR

Joonisel on näidatud õpingute lõpetamise õppeaasta ja vilistlased, kes on sellele järgneva õppeaasta jooksul töötanud vähemalt ühe korra

Kuu jooksul töötanud 2019/2020 aasta välisvilistlaste arv õppeaastal 2020/2021 (töötanud kokku 594 inimest)

Andmed: TÖR

Eesti kõrgkoolis jätkas edasi õppimist 8% 2019/20 õppeaasta välisvilistlastest

Töine tulu vilistlastel

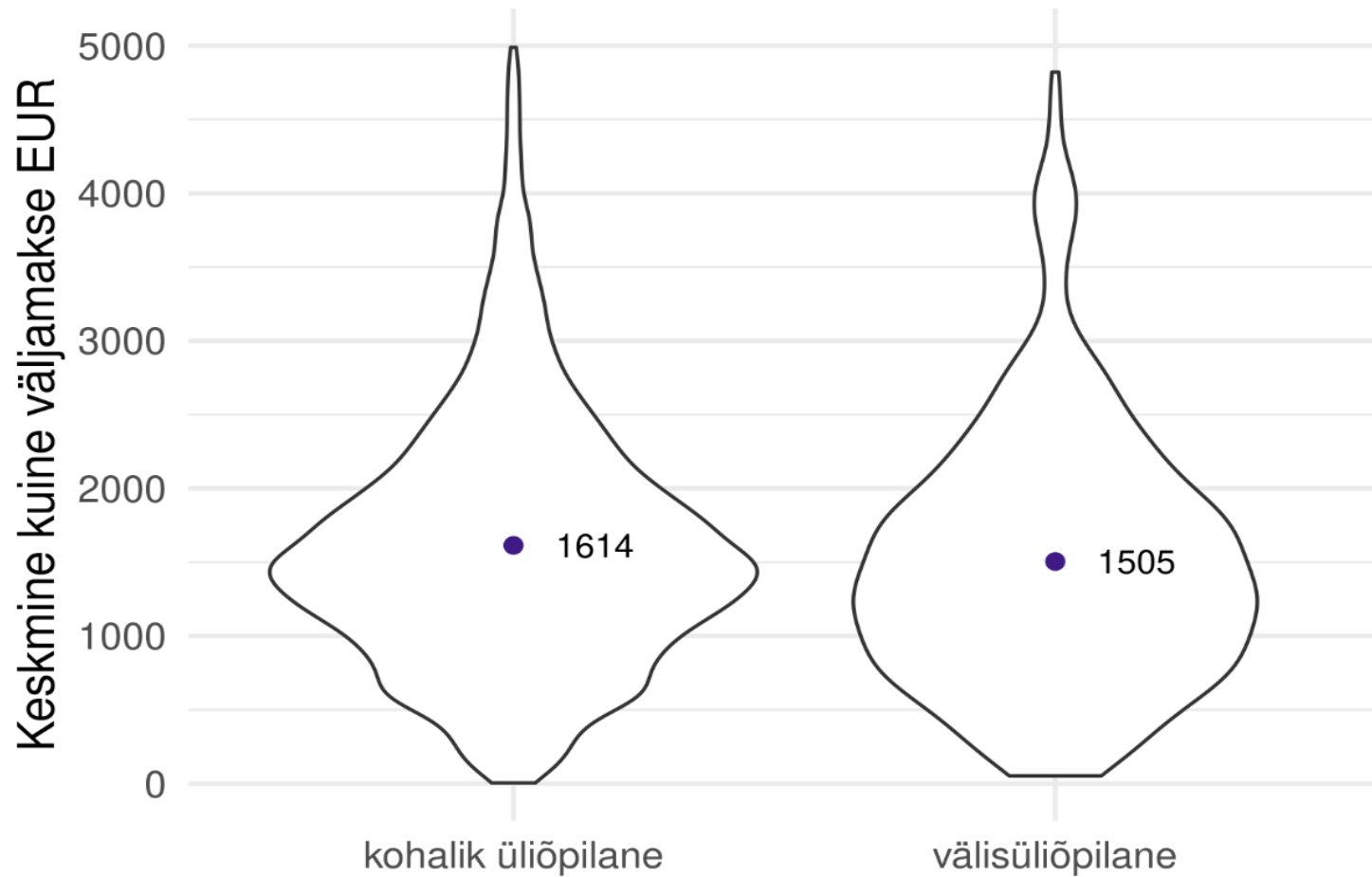
Lõpetamise õppeaasta		Väljamakse suurus	Tulumaks	Sotsiaalmaks	Arv
2017/18	Kohalik üliõpilane	109,9	17,9	36,3	6979
	Välisüliõpilane	5,9	0,9	2,0	435
2018/19	Kohalik üliõpilane	116,2	19,5	38,3	6877
	Välisüliõpilane	7,3	1,2	2,4	477
2019/20	Kohalik üliõpilane	126,4	21,7	41,7	6867
	Välisüliõpilane	9,0	1,5	3,0	587

Andmed: TSD lisa 1 ja lisa 2

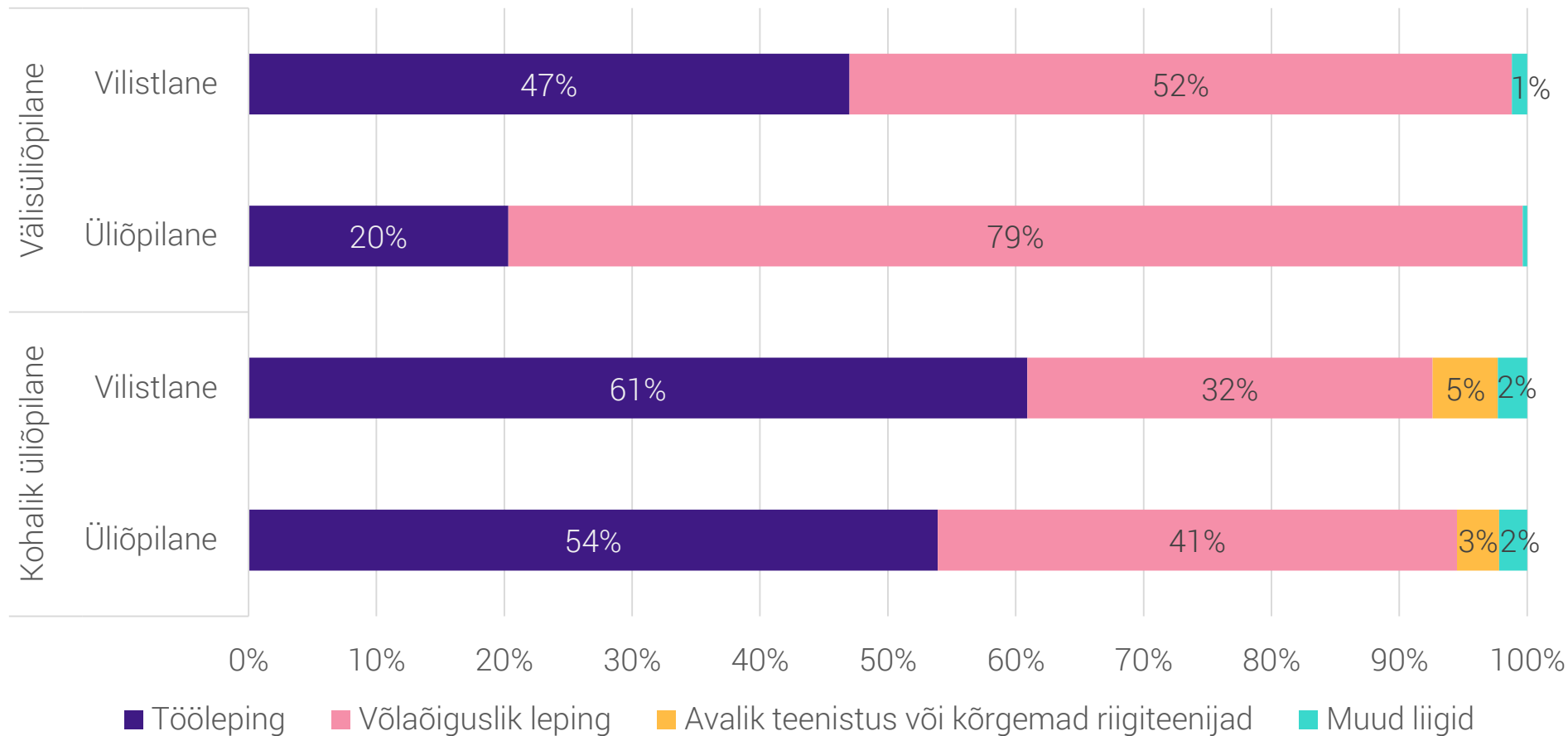
Tööandja tehtud väljamaksete kogusumma ja makstud maksud miljonites eurodes (brutopalgad)

Period 1. september kuni 31. august lõpetamisele järgneval õppeaastal*

Keskmine kuine väljamakse ja väljamaksete jaotus vilistlastel

Töötamise (lepingu) liik õppeaastal 2020/2021

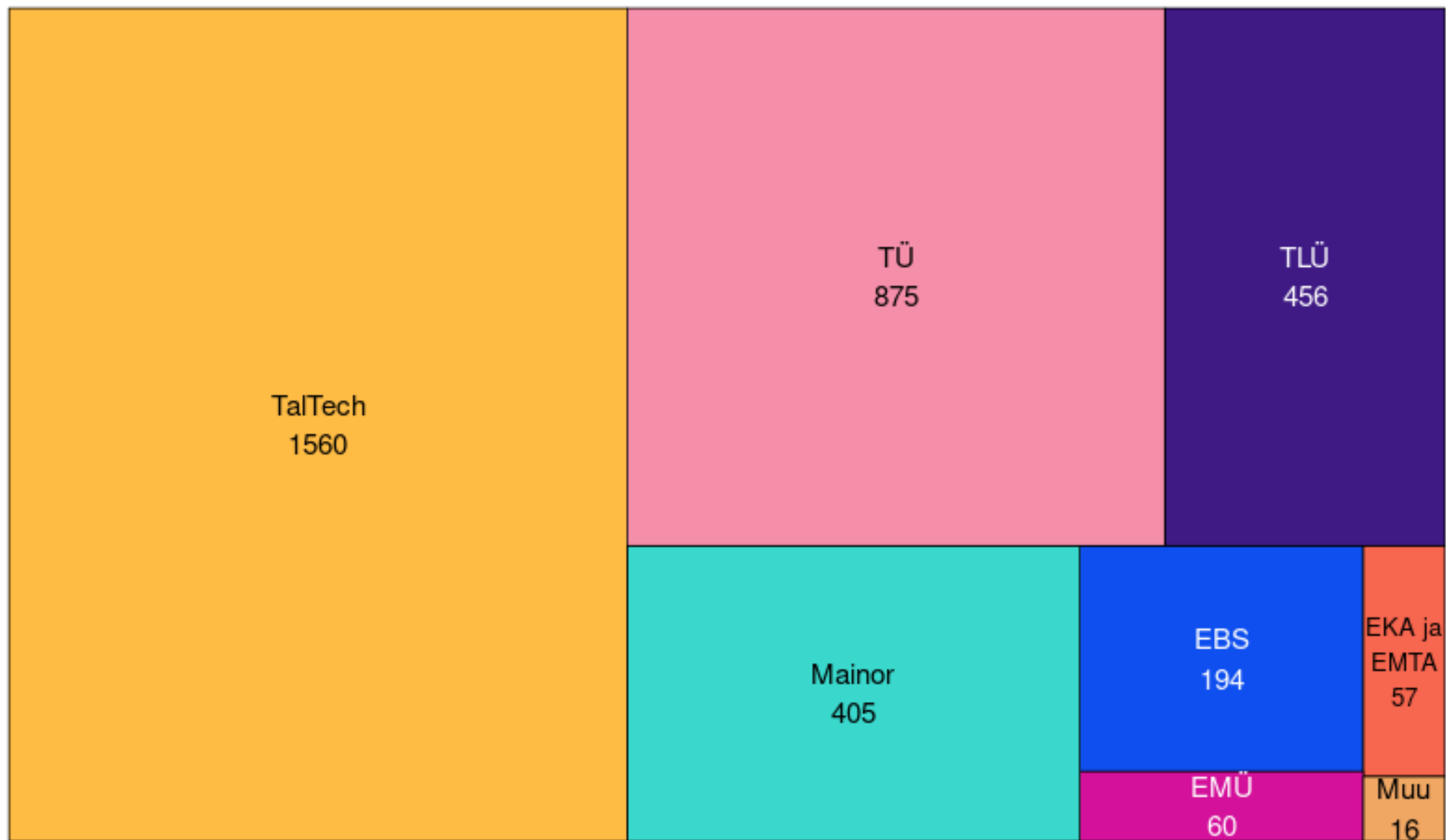

Andmed: TÖR

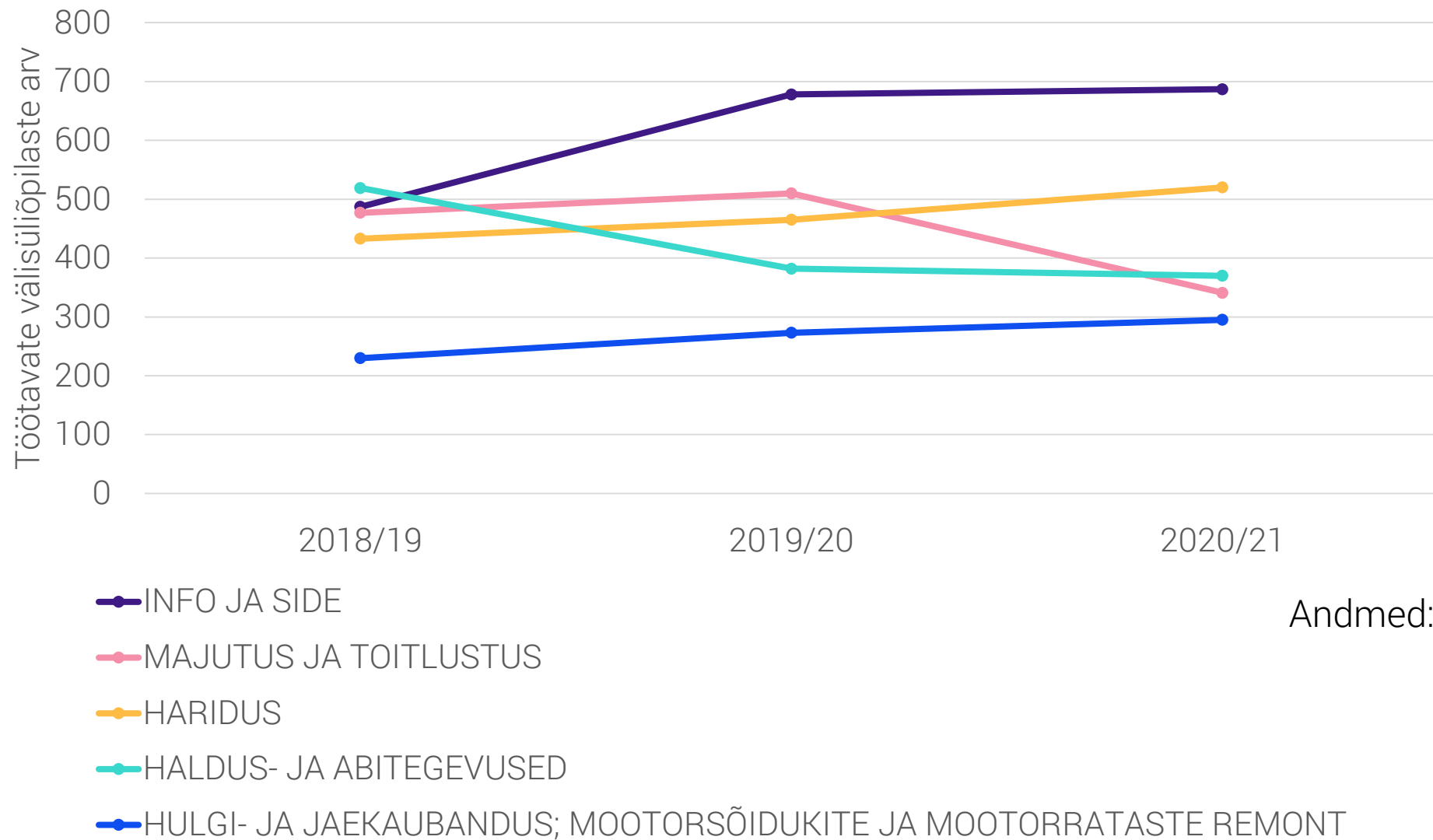
Suurema tõenäosusega töötavad:

- Rakenduskõrgharidusõppe (kokku vähe inimesi), magistriõppe, doktoriõppe välisüliõpilased
- IKT ning tehnika ja tootmise õppevaldkonna välisüliõpilased
- Aafrika, Aasia ja Ida-Euroopa riikidest pärit välisüliõpilased
- Mainori, Tallinna tehnikaülikooli ja Tartu ülikooli välisüliõpilased

Välisüliõpilaste makstud tulumaks tuhandetes eurodes õppeaastal 2020/21

Tegevusalad, kus välisüliõpilased töötavad

Täpsemad ettevõtte tegevusalad, kus välisüliõpilased töötavad õppeaastal 2020/2021

1. Kolmanda taseme haridus (450)
2. Programmeerimine, konsultatsioonid jms tegevused (431)
3. Andmetöötlus, veebihosting jms tegevused; veebiportaalide tegevus (264)
4. Restoranid ja liikuvad toitlustuskohad (260)
5. Muu posti- ja kullerteenus (233)
6. Ajutise tööjõu rent (176)
7. Info- ja sidetehnika jaemüük spetsialiseeritud kauplustes (136)
8. Muude finantsteenuste osutamine, v.a kindlustus ja pensionifondid (129)

TOP 5 tegevusala, kus vilistlased töötavad (2020/21)

Kohalik üliõpilane		Välisüliõpilane	
Haridus	1772	Info ja side	198
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	1221	Haridus	134
Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	1132	Haldus- ja abitegevused	98
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	1098	Töötlev tööstus	83
Info ja side	987	Finants- ja kindlustustegevus	81

Töötamine idufirmades

- Õppimise ajal töötas idufirmas 3% kohalikest ja 15% välisüliõpilastest.
- Lõpetamisele järgneval õppeaastal töötas idufirmas 3% kohalikest ja 16% välisüliõpilastest.
- Idufirmades töötavate (välis)üliõpilaste ja (välis)vilistlaste seas on rohkem:
 1. Magistri- ja bakalaureuseõppe üliõpilasi
 2. Õppevaldkondade järgi ärimise, halduse ja õiguse ning IKT üliõpilasi
 3. Aasia riikidest pärit välisüliõpilasi
 4. Tallinna tehnikaülikooli ja Tartu ülikooli üliõpilasi

Ettevõtlus

- Välisüliõpilasi, kellel Äriregistri järgi oli mingi roll mõne ettevõtte juures on viimase kolme aasta jooksul järjest juurde tulnud.
- Ettevõtjate seas on praktiliselt ühepalju Euroopa ja Aasia riikidest pärit välisüliõpilasi

	2018/19	2019/20	2020/21
Ettevõtjate arv	235	346	444
... sealhulgas FIE-d	54	74	96
Ettevõtjate osakaal	5,5%	7,2%	10,0%

Ettevõtlusrollidena võeti arvesse järgnevad Äriregistris märgitud rollid: asutaja, juhatuse liige, nõukogu esimees, nõukogu liige, osanik, täisosanik, FIE.

E-residendid

- Kõikide aastatel 2014-2020 Eestis õppinud välisüliõpilaste seas.
- Tasemeõppe välisüliõpilaste hulgast on seisuga 1. september 2021 Eesti saanud vähemalt 179 e-residenti.
- Mida hilisem on õpingute lõpetamise aasta, seda rohkem on ka e-residente.
- Riikide järgi on rohkem e-residente Soome (31 inimest), Venemaa (21), Ukraina (17) ja India (14) kodakondsusega vilistlaste seas.
- Silmas tuleb pidada, et e-residendiks ei saa registreeruda Eestis õppimise ajal. Seega võib arvata, et viimaste aastate õppurite ja vilistlaste e-residentsuse statistika ei ole veel kaugeltki lõplik.

Kokkuvõte

- Pisut rohkem kui pooled Eestis õppivad välisüliõpilased töötavad õpingute ajal.
- Välisüliõpilased on tööturul kohalikega võrreldes haavatavamamas olukorras.
- Suurema tõenäosusega töötavad õpingute kõrvalt välisüliõpilased, kes õpivad IKT või tehnika, tootmise ja ehituse valdkonnas, samuti ärimise, halduse ja õiguse välisüliõpilased.
- Populaarsemad (ettevõtete) tegevusalad, kus välisüliõpilased töötavad, olid õppeaastal 2020/21 „Info ja side“, „Haridus“ ning „Haldus- ja abitegevused“.
- 2020/21 õppeaasta jooksul maksid välisüliõpilased Eestis tulumaksu 3,6 miljonit ja sotsiaalmaksu 7,8 miljonit eurot.
- 2019/20 õppeaasta lõpetajad välisüliõpilased maksid Eestis 2020/21 õppeaastal tulumaksu 1,5 miljonit ning sotsiaalmaksu 3 miljonit eurot.
- Välisüliõpilased töötavad kohalike üliõpilastega võrreldes idufirmades sagedamini.
- Aastate jooksul on suurenenud ettevõtlusega tegelevate välisüliõpilaste arv.

Täna!

Kadri Rootalu
Andmeteadur
kadri.rootalu@stat.ee

EESTI STATISTIKA
www.stat.ee
Tatari 51, 10134 Tallinn